

Силабус
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено

на засіданні кафедри соціального права
факультету юридичного

Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 12 від 25 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри _____ проф. Пилипенко П.Д.

Силабус з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА
ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ РИНКУ
ПРАЦІ»
що викладається в межах ОПШ «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 081 «Право»

Львів

Назва курсу	Соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців,14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Пилипенко Пилип Данилович , д.ю.н., професор, завідувач кафедри соціального права Синчук Світлана Миколаївна , д.ю.н., доцент, професор кафедри соціального права; Бурак Володимир Ярославович , д.ю.н., доцент, доцент кафедри соціального права; Рим Олена Михайлівна , к.ю.н., доцент, доцент кафедри соціального права;
Контактна інформація викладачів	pylyp.pylypenko@lnu.edu.ua svitlana.synchuk@lnu.edu.ua volodymyr.burak@lnu.edu.ua olena.rym@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Онлайн-консультації в день проведення лекцій/практичних занять за допомогою освітніх платформ Zoom та Microsoft Teams . Для погодження часу он-лайн консультацій необхідно писати на електронну пошту викладача або дзвонити. Максимальний час очікування відповіді викладача та погодження дати і часу консультації не може перевищувати 2 робочі дні.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/sudova-praktyka-ukrajiny-schodo-zahystu-pensijnyh-prav-hromadyan
Інформація про курс	Дисципліна « Соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці » є нормативною навчальною дисципліною з спеціальності 081 “Право” для освітньої програми першого (магістерського) року, яка викладається в 1 семестрі в обсязі 4,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати магістрантам необхідні знання, які обов’язкові із соціально-правовими стандартами захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці. Тому у курсі представлено глобалізацію ринку праці та проблеми реалізації права на зайнятість; проблеми застосування законодавства про соціальне страхування та соціальне забезпечення у механізмі реалізації прав громадян та міжнародно-правові способи захисту соціально-трудова прав громадян в умовах євроінтеграції. При вивченні курсу учасникам буде надана інформація про нові та існуючі форми зайнятості в умовах глобалізації ринку праці, механізми та форми соціального захисту учасників трудових правовідносин, міжнародно-правові механізми забезпечення та захисту соціально-трудова прав громадян в умовах євроінтеграції.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>I. Метою курсу є набуття здобувачем вищої освіти знань про соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці та механізми їх застосування з метою визначення можливості використання їх у національній правовій практиці, ознайомлення із сучасними підходами до розуміння зайнятості в умовах глобалізації та швидких суспільно-економічних змін, проблеми застосування законодавства про соціальне страхування та соціальне забезпечення у механізмі реалізації прав громадян та міжнародно-правові способи захисту соціально-трудова прав громадян в умовах євроінтеграції.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни “Соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці ” є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглиблене вивчення трудового законодавства та наукових джерел щодо глобалізації ринку праці та проблеми реалізації права на зайнятість; - аналіз законодавства про соціальне страхування та соціальне забезпечення у механізмі реалізації прав громадян та практики його застосування; - поглиблене вивчення і застосування механізму міжнародно-правових способів захисту соціально-трудова прав громадян в умовах євроінтеграції - аналіз матеріалів практики стосовно застосування соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці. <p>II Сформувані у студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати сучасні правові доктрини соціально-правових стандартів захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці в процесі застосування їх на практиці; - здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці, а також якісно впроваджувати у правозастосовну діяльність; - здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів в механізмі захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці; - здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості при захисті прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці; - обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; - використовувати передові знання і методики у процесі локального нормотворення та правозастосування інститутів приватного права у процедурі реалізації механізмів захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці; -аналізувати та оцінювати практику застосування інститутів соціального права при застосуванні механізмів захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці; - обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування соціального законодавства: від правореалізації до судового захисту; - інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі
----------------------------------	---

	правозастосування у різних сферах застосування соціально-правових стандартів реалізації і захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці;
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: Монографія / С. І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 380 с. 2. Лагутіна І.В. Форми захисту трудових прав працівників: Монографія / І. В. Лагутіна, Одеська юридична академія. – Фенікс, 2008. – 160 с. 3. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: Монографія / П. Д. Пилипенко – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 1999. 4. Трудове право України: Академічний курс: підр. для студ. вищ. навч. закл. // За ред. П.Д. Пилипенка. – 5-те вид., переробл. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2014. – 552 с. 5. Carol Newman, John Rand, Finn Tarp and Neda Trifcovic. Corporate Social Responcibility in a Competitive Business Environment. // The Journal of Development Studies. Volume 56.2020. Issue 8.URL: https://doi.org/10.1080/00220388.2019.1694144 6. Guide on Labour Inspection and social security : International Labour Office – Geneva: ILO, 2020. URL: https://bit.ly/3fqAOBa 7. Тимофіїв Р.М. Роботодавець як суб'єкт соціального захисту працівників: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05. Львів, 2019. 236 с. 8. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні. К. : Знання, 2005. 381 с. 9. Бориченко К. В. Юридичний механізм забезпечення права на соціальний захист: проблеми теорії та практики: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 552 с. 10. Право соціального забезпечення України : підручник / Пилипенко П. Д. та ін. ; за ред. П. Д. Пилипенка. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Ін Юре, 2014. 476 с. 11. Брацук І. З. Теоретико-правові засади імплементації права Європейського Союзу в національне право держав-членів: монографія / за наук. ред. проф. М. М. Микієвича. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 230 с. 12. Величко Л. Ю. Сфера дії трудового права України в умовах євроінтеграції: дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2018. 411 с. 13. Венедіктов С. В. Правове регулювання трудових відносин: вітчизняний та зарубіжний досвід. Київ: Алерта, 2012. 367 с. 14. Галецька Н. Б. Форми імплементації міжнародних договорів європейськими державами: теорія і практика: монографія. Львів: Сполом, 2016. 232 с. 15. Кернз В. Вступ до права Європейського Союзу / [пер. з англ.]. Київ: Знання, 2003. 381 с. 16. Рим О. М. Трудове право Європейського Союзу: монографія. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 596 с. 17. Бурак В.Я. Правові засади захисту трудових прав працівників. / В. Я. Бурак. – Київ, Істина, 2013 184 с. 18. Синчук С.М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, об'єкти, об'єкти: монограф. / С.М. Синчук. – Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 422 с
Тривалість курсу	4,5 кредити (135 годин)
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. 3 них 16 годин лекцій, 32 години

	лабораторних робіт/практичних занять та 87 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття та можливість застосування соціально-правових стандартів захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці - форми реалізації права на зайнятість в умовах глобалізації ринку праці; - рівні та види правового регулювання соціальної відповідальності роботодавців, законодавчі та договірні обов'язки роботодавців у сфері соціального захисту працівників, - міжнародно-правові способи захисту соціально-трудова прав громадян в умовах євроінтеграції <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати законодавство при реалізації та захисті соціально-трудова прав - моделювати шляхи вдосконалення правового регулювання суспільних відносин найманої праці в Україні із урахуванням європейського досвіду; - виявляти та аналізувати переваги та недоліки правового забезпечення трудових відносин в Україні у порівнянні із міжнародними трудовими стандартами; самостійно обґрунтовувати висновки та узагальнення стосовно ефективності процесу адаптації вітчизняного трудового права до трудового права Європейського Союзу, аргументовано відстоювати свою правову позицію; використовувати знання, набуті в ході вивчення спецкурсу, у своїй практичній діяльності - представляти і захищати права та інтереси клієнтів: роботодавців у взаємовідносинах з органами державної влади та іншими суб'єктами; роботодавців у взаємовідносинах з працівниками, працівників у взаємовідносинах з роботодавцями; - самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості у правовідносинах захисту соціально-трудова прав та інтересів; - обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи в процесі застосування механізмів захисту прав та інтересів громадян.
Ключові слова	Соціально-правові стандарти, захист прав та інтересів громадян, глобалізація ринку праці, форми зайнятості, соціальний захист, обов'язкове та добровільне недержавне соціальне страхування, міжнародно-правові механізми захисту, Європейське трудове право.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру письмовий контроль
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Соціальне право», «Трудове право», «Право соціального забезпечення», «Європейське трудове право» достатніх для сприйняття категоріального апарату соціально-правових стандартів захисту прав та

	інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, інтерактивне навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, коопероване навчання), розробка та представлення проєктів, дискусія, тьюторство Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проєкти, спільні розробки, тьюторство* , навчальні спільноти і т. д.) проєктно-орієнтоване навчання, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • залік (на основі сумарної оцінки за кожен із письмових робіт): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Письмові роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти схему нових форм реалізації зайнятості в умовах глобалізації ринку праці. 2. Написати “соціальний пакет” для самостійно обраного роботодавця. 3. Порядок розгляду колективних скарг Європейським комітетом з соціальних прав 4. Порядок розгляду в ЄСПЛ справ стосовно захисту соціально-трудоових прав <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування</p>

	мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи екзамену.	іспит оформляється за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК.
Схема курсу
«Соціально-правові стандарти захисту прав та інтересів громадян в умовах глобалізації ринку праці»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год
	Змістовний модуль 1. Глобалізація ринку праці та проблеми реалізації права на зайнятність.		Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17.	
1.	Тема 1. Право на працю та гарантії його реалізації в умовах глобалізації ринку праці. 1.Право на працю та його соціальна сутність. Свобода праці. 2.Глобалізація ринку праці та проблеми забезпечення повної, продуктивної і вільнообраної зайнятості. 3.Гарантії здійснення права на працю в умовах ринкової економіки.	Лекція 2 год.	Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу 2 год.
	Тема. 2. Документальне оформлення колективно-трудова відносин на локальному рівні.	Практичне заняття	Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години Скласти проект переліку додатків до колективного договору.
	Тема 2. Основні форми зайнятості та їх роль у забезпеченні реалізації права на працю. 1.Правове забезпечення	Лекція.	Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу 2 год.

	<p>зайнятості та його форми.</p> <p>2.Трудовий договір та сучасні, нетрадиційні форми зайнятості у сфері трудового права.</p> <p>3.Зайнятість на підставі цивільно-правових договорів про працю.</p> <p>4.Публічно-правові форми зайнятості.</p> <p>5.Самозайнятість, як форма реалізації права на працю.</p>				
	<p>Тема 2. Трудовий договір, його форма та міст. Контракт.</p>	Практичне		Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години. Скласти проект трудового договору про дистанційну роботу.
	<p>Тема 3. Правове забезпечення внутрішнього трудового розпорядку на підприємствах, установах та організаціях.</p>	Практичне		Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години. Скласти проект правил внутрішнього трудового розпорядку
	<p>Тема 3. Трудове право у системі права зайнятості.</p> <p>1.Роль трудового права у забезпеченні відносин найманої праці в сучасних умовах.</p> <p>2.Колективне та індивідуальне турове право: сучасні тенденції систематизації.</p> <p>3.Захисна функція трудового права.</p> <p>4.Проблеми кодифікації трудового законодавства на шляху України до ЄС.</p>	Лекція		Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу 2 години
	<p>Тема 4. Договірне регулювання оплати праці.</p>	Практичне		Осн. 1, 2, 3 , 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години Скласти проект положення про оплату праці на підприємстві.

	Тема 5. Право на належні безпечні і здорові умови праці та його локальне правове регулювання.	Практичне		Осн. 1, 2, 3, 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години Скласти схему «Інструктажі з охорони праці» 3
	Тема 6. Представництво інтересів працівників та роботодавців під час розгляду трудових спорів.	Практичне		Осн. 1, 2, 3, 4, 16, 17	Опрацювати рекомендовану літературу і вирішити практичні завдання. 2 години
½ акад. год.	Змістовний модуль 2. Соціальна відповідальність роботодавця: практичні проблеми. Тема 1: “Практико-правові проблеми взаємодії роботодавця та уповноважених державних органів/інших суб’єктів з питань соціального захисту працівників”. 1. Практичні питання взаємодії роботодавця і Пенсійного фонду України. 2. Співпраця роботодавців та Фонду соціального страхування. 3. Взаємодія роботодавця і Державної податкової служби. 4. Співпраця роботодавця і Державної служби України з питань праці у сфері соціального захисту працівників. 5. Взаємодія роботодавця і державної служби зайнятості. 6. Співпраця роботодавця і недержавних пенсійних фондів/страхових організацій у сфері соціального захисту працівників.	Лекція		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Передивитися рекомендовану літературу</i>
2/2 акад. год	Тема 2: “Практичні проблеми реалізації соціальної відповідальності роботодавця у взаємовідносинах з	Лекція		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Передивитися рекомендовану літературу.</i>

	<p>працівниками.”</p> <p>1.Роботодавець у процедурі реалізації права працівника на пенсійне забезпечення (державне/недержавне).</p> <p>2.Роботодавець у правовідносинах соціального захисту працівника від тимчасової непрацездатності та нещасного випадку.</p> <p>3.Практичні аспекти соціальної відповідальності роботодавця щодо деяких категорій працівників (працюючих жінок у разі материнства, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю тощо).</p> <p>4.Правове забезпечення політики соціального підприємництва.</p>				
3/2 акад. год	Тема 1. Проблемні питання документування та оплати періодів тимчасової непрацездатності працівників.	<i>Практичне</i>		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Вирішення практичних завдань.</i>
4/2 акад. год	Тема 2. Прикладні аспекти правового аргументування “факту нещасного випадку на виробництві” та захисту прав потерпілих від нещасних випадків на виробництві.	<i>Практичне</i>		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Вирішення практичних завдань.</i>
5/2 год	Соціальна відповідальність роботодавця: практичні проблеми. Тема 3. Практика застосування законодавства України про соціальні виплати безробітним.	<i>Практичне</i>		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Вирішення практичних завдань.</i>
6/2 год	Тема 4. Практичні питання (кейси) соціальної відповідальності роботодавця.	<i>Практичне 2 год</i>		Осн. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18.	<i>Вирішення практичних завдань. Письмова робота П№1</i>
	Змістовний модуль 3 Міжнародно-правові способи захисту соціально-трудо­вих прав громадян в умовах євроінтеграції				

	<p>Тема 1. Практичні проблеми імплементації міжнародних трудових стандартів у законодавство України.</p> <p>1. Національне та міжнародне трудове право: теоретико-правові проблеми співвідношення.</p> <p>2. Форми імплементації міжнародних договорів у сфері найманої праці та зайнятості в Україні.</p> <p>3. Стан відповідності трудового законодавства України міжнародним трудовим стандартам.</p> <p>4. Пріоритетні напрями удосконалення трудового законодавства України під впливом міжнародних трудових стандартів.</p> <p>5. Стан виконання планів та програм імплементації європейських стандартів праці у вітчизняне трудове законодавство.</p>	Лекція		Осн.11, 12, 13, 14, 15, 16.	Опрацювати рекомендовану літературу 2 години
	<p>Тема 2. Особливості забезпечення міжнародних зобов'язань України у сфері гарантування соціально-трудова прав</p> <p>1. Проблеми ефективності міжнародних соціально-трудова стандартів.</p> <p>2. Міжнародний контроль за впровадженням соціально-трудова прав на національному рівні.</p> <p>3. Контрольний механізм Міжнародної організації праці за дотриманням міжнародних трудових стандартів.</p> <p>4. Співвідношення правових систем Ради Європи та Європейського Союзу щодо захисту соціально-трудова прав.</p>	Лекція		Осн.11, 12, 13, 14, 15, 16.	Опрацювати рекомендовану літературу 2 години
	<p>Тема 1</p> <p>Прикладні аспекти діяльності Комітету МОП з питань свободи об'єднання</p>	Практичне		Осн.11, 12, 13, 14, 15, 16.	Опрацювати рекомендовану літературу i вирішити практичні завдання. 2 години.
	Тема 2. Практичні	Практичне		Осн.11, 12, 13, 14,	Опрацювати

	питання розгляду колективних скарг Європейським комітетом з соціальних прав			15, 16.	рекомендовану літературу вирішити практичні завдання. 2 години. i 2
	Тема 3. Застосування практики ЄСПЛ щодо захисту соціально-трудова прав в Україні	Практичне		Осн.11, 12, 13, 14, 15, 16.	Опрацювати рекомендовану літературу вирішити практичні завдання. 2 години. i 2
	Тема 4. Проблемні питання забезпечення соціально-трудова прав у контексті наближення до соціального acquis ЄС	Практичне		Осн.11, 12, 13, 14, 15, 16.	Опрацювати рекомендовану літературу вирішити практичні завдання. 2 години. i 2